

TECHNOFILOSOFIE.COM
NIEUWSBRIEF 55 – 51

NIEUWSBRIEF #51

“I THOUGHT I WAS GOING TO SERVICE MY GOVERNMENT, INSTEAD I WENT TO WORK FOR WITH” – EDWARD SNOWDEN

Nieuwsbrief #51

TIJD VOOR ÉÉN DING

Onze [Technology Impact Cycle Tool](#) staat volledig online, inclusief **10 supertoffe crash courses**. De bedoeling van de crash courses is om je te inspireren en enthousiasmeren om nog meer na te denken over de impact van technologie. Er zijn 10 crash courses van precies één uur: technologie algemeen, menselijke waarden, privacy, data, bad actors, stakeholders & platformen, transparantie & AI, inclusiviteit, duurzaamheid en toekomstscenario's.

Vorige keer deed je de zevende crash course (ja toch?), dus heb je nu maar weer tijd voor één ding, doe dan de achtste crash course over [Bad Actors](#). Doen!

En, geef het door!

En, o ja, als je veel meer wilt betalen voor min of meer hetzelfde (denk ik), kun je je [hier](#) inschrijven voor een opleiding van het SIOO.

UIT DE INTERNATIONALE PERS

Er zijn veel digitale bedreigingen. We moeten voorzichtig zijn online. Met onze wachtwoorden, met wat we delen, met wat we doen. Wij dragen daar graag ons steentje aan bij middels dit [artikel](#) van PC Magazine dat stap voor stap uitlegt hoe je op een veilige manier porno kunt kijken. Better safe than sorry.

Mocht je de film Ready Player One wel eens hebben gezien of het boek hebben gelezen, dan weet je dat er een wereld wordt beschreven waarin iedereen leeft in een Metaverse. Een virtuele wereld waarin je leven net zo echt is als in het echte leven, of misschien wel echter, of misschien had ik dit andersom moeten formuleren. Ik kan me voorstellen, dat je denkt, hoe ver zijn we met dat Metaverse? Schiet het al een beetje op? Een antwoord, vind je [hier](#) via Medium.

O ja, en mocht je denken dat het wel losloopt met dat Metaverse en zo.... dan is dit [artikel](#) van Alex Ramirez, de man die zijn scheten verkocht in ruil voor Ether (het éne gas voor het andere gas), misschien een eye-opener (via Refinery)!

Was het jou ook opgevallen dat er een paar dagen geen kaas in de Albert Heijn lag? Ik dacht nog even aan een B-film over een invasie van supermuizen, maar het bleek een [hack](#) te zijn. Ze gijzelen de kazen!

Tip van Bart Wernaert: al dat gezoom leidt tot minder Co2-uitstoot (in verband met thuiswerken), maar ook tot meer Co2 uitstoot (in verband met computersystemen). Hoe zit dat? Hier een eerste [voorzet](#) op Science Direct.

UIT DE NATIONALE PERS

Het boek van Pieter Omzigt is een bestseller. Daar kun je van alles van vinden. Voor mij geldt: de enige burgers die ik vertrouw zijn die van Slagerij Moes. Maar hoe zit het met het sociale contract in het onderwijs? Vertrouwt de onderwijsinstelling zijn studenten wel? Gezien de snelle opmars van online proctoring kunnen daar een hoop vraagtekens bij gezet worden, zoals in dit [artikel](#) op Utoday.

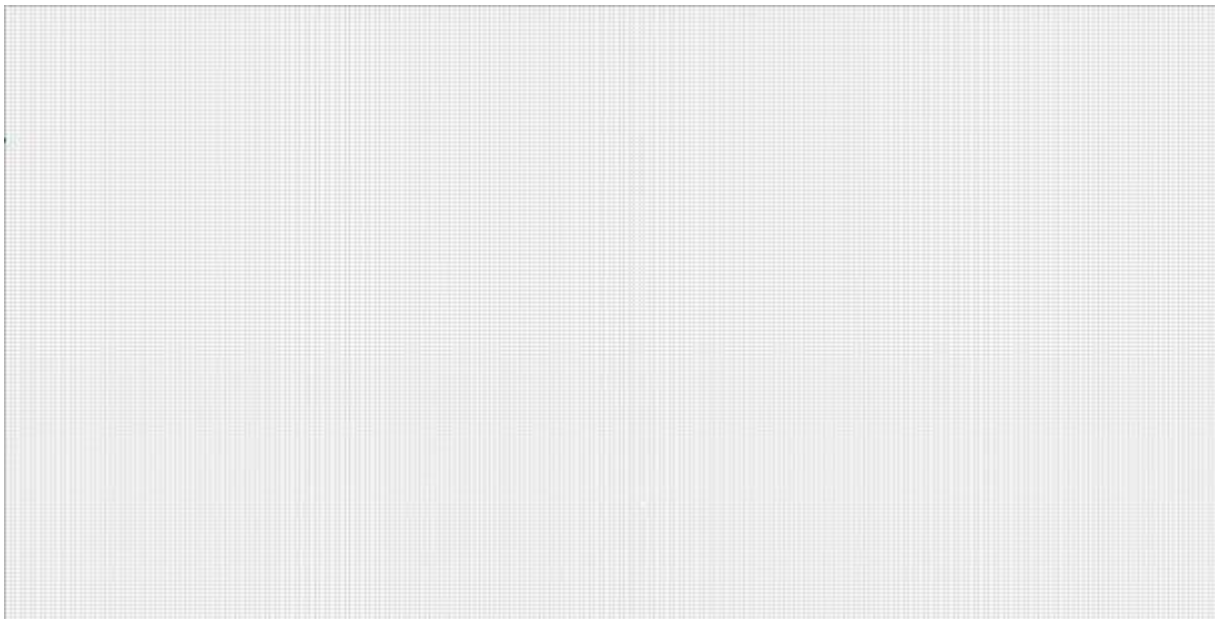
Of wat dacht je van het [rapport](#) van de Rotterdamse Rekenkamers over het gebruik van algoritmes? De naam van het rapport, Gekleurde Technologie, zegt voldoende.

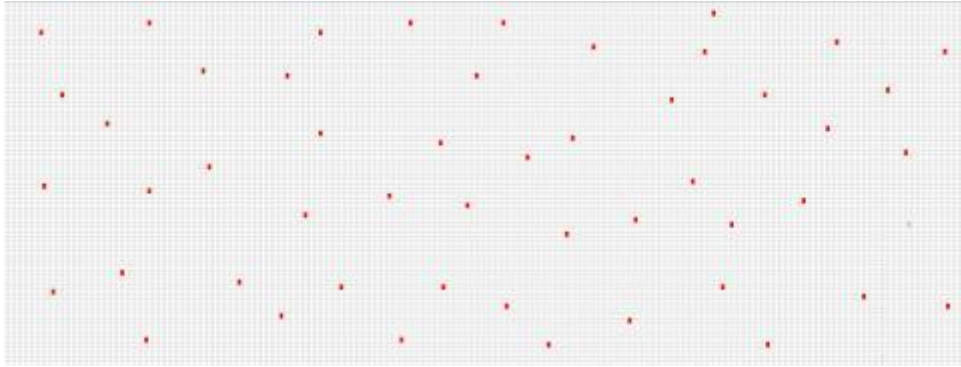
In het Financiële Dagblad schreef Carlo van de Weijer van de TU/e een mooi [artikel](#) over de mythe van de robottaxi. Het zit achter de betaalmuur, dus alleen klikken als je een abonnement hebt of nooit op de website van het FD komt, want de eerste artikelen zijn gratis.

Een blokje sport: Wetenschappers van de universiteit van Antwerpen [bouwden algoritmen](#) die de uitslag van een koers kunnen voorspellen, bijvoorbeeld Luik-Bastenaken-Luik. De computer voorspelde Alaphilippe, de commentator Roglic en de winnaar was Pogacar. Het is een soort van gecomputeriseerde versie van Paul de Octopus. Ook stopten Engelse Voetbalclubs tijdelijk met sociale media ([artikel in AD](#)) als boycot tegen racisme. Mijn favoriete ploeg, NAC Breda, ging nog een stap verder en stopte met voetballen.

PLAATJES

Johan Theunissen deelde twee plaatjes. Eentje met 50.000 grijze vlakjes en één donker vlakje. Het donkere vlakje stelt de persoon voor die trombose krijgt van het AstraZeneca Vaccin. En één plaatje met 50.000 grijze vlakjes en een paar rode vlakjes. De rode vlakjes zijn de mensen die overlijden aan corona per 50.000. De bedoeling was natuurlijk om de kracht van datavisualisaties te illustreren, en het werkt. Tegelijkertijd is het flauw dat bij de bijwerking ook niet een rood vlakje is gebruikt én bij het bestuderen van het eerste plaatje ontdekte ik hoe belachelijk vies mijn beeldscherm wel niet was.

VIDEO'S / PODCASTS

Er was een hoop te doen over een deep fake van de Russische oppositie die gesprekken aanging met Europese politici ([artikel](#) in The Guardian). Maar, dat hadden we in juni, toen Elon Musk in het Russisch begon te zingen, natuurlijk al kunnen zien aankomen.

<https://www.youtube.com/watch?v=sWXC5pQNxJI>

BOEKEN

Ik las [Breakfast @Sotheby's](#) van Philip Hook een A-Z lezing over de waarde van kunst. Het leek me goede achtergrond nu tegenwoordig, via NFT's, de meest vreemde zaken verkocht worden voor de meest vreemde prijzen. Het is een eye-opener. Zo zijn blauwe schilderijen meer waard dan rode (passen beter in het interieur) en kun je een paar miljoen aan de prijs toevoegen met de juiste lijst. En, na het lezen, weet je ook waarom de duct-tape banaan zo duur was.

Boeken zijn er om door te geven. Dus wil je dit boek, stuur me een mail, heb wat geduld, en ik stuur de eerste het boek op!

TECHNOFILOSOFIE ON TOUR

We zijn natuurlijk constant bezig binnen Fontys, maar ook daarbuiten wordt het steeds drukker:

We gaan wat doen voor Bredata

In april een module bij de minor ETEC

16 april een presentatie bij de EDEX

18 mei bij Board

In mei in Cardiff;

In juni een module bij MM

In het voorjaar bij NIDI

In mei bij ELI – Oregon (online)

In juni op de EUNIS conferentie (Athene of online)

In september bij Buitenlandse Zaken

In oktober in Philadelphia (of online)

In december een featured sessie op een grote onderwijsbeurs in Berlijn.

BIJ FONTYS / VAN FONTYS

Een perfecte Koningsdag voor mij: uitkateren van Koningsnacht, stad inbollen, bakje koffie op terras, kleedjes negeren, nog meer kleedjes negeren, neerploffen in een park, zonnetje, vrienden, prosecco, bier, muziekje in de verte, mensen kijken. Kan allemaal niet, dus als alternatief deze presentatie van [Flower Power](#), mooi project van Fontys ICT Innovationlab.

Studenten van Fontys ontwierpen een app die bijdraagt aan meer veiligheid op het strand. Klassiek geval van: heb je een probleem, dan heb ik nog wel een app, maar niettemin een mooi [initiatief](#).

Bart Wernaert schreef samen met Cees-Jan Pen een [stuk](#) in het Noord-Hollands Dagblad over datacenters die de horizon en water vervuilen.

NIEUWSBRIEF #52

“WHEN EXPOSING A CRIME IS TREATED AS COMMITTING A CRIME, YOU ARE BEING RULED BY CRIMINALS!” – EDWARD SNOWDEN

Nieuwsbrief #51

Dit is de tweewekelijkse technofilosofie-nieuwsbrief met een **zorgvuldige** doch **verder volstrekt willekeurige** selectie van de leukste/beste artikelen uit de (internationale) pers, boekentips, video's, ontwikkelingen bij Fontys en (hierboven) een quote. De bedoeling? Je **inspireren**, **vermaken** én aan het **twijfelen** brengen natuurlijk!

TIJD VOOR ÉÉN DING

Onze [Technology Impact Cycle Tool](#) staat volledig online, inclusief **10 supertoffe crash courses**. De bedoeling van de crash courses is om je te inspireren en enthousiasmeren om nog meer na te denken over de impact van technologie. Er zijn 10 crash courses van precies één uur: technologie algemeen, menselijke waarden, privacy, data, bad actors, stakeholders & platformen, transparantie & AI, inclusiviteit, duurzaamheid en toekomstscenario's.

Vorige keer deed je de achtste crash course (ja toch?), dus heb je nu maar weer tijd voor één ding, doe dan de negende crash course over [circulariteit en duurzaamheid](#). Doen!

En, geef het door!

UIT DE INTERNATIONALE PERS

Time Magazine publiceerde de [lijst met de meest 100 invloedrijke bedrijven](#). Op het eerste gezicht lijkt het een vrolijke, woke-lijst, vol met inclusiviteit en duurzaamheid met bedrijven die werken aan een mooiere toekomst. Zo is er een bedrijf dat een betere dating-app ontwerpt, of een Cannabiskweker of een elektrische tandem-gigant. Maar tegelijkertijd stemt het mij ook een beetje somber, omdat de lijst je er bewust van maakt dat alles tegenwoordig een bedrijf is. Bij de categorie 'leaders' staat op één: de NBA, niet de basketbalsport, maar het bedrijf.

Over een tijdje worden allemaal 200 jaar oud volgens [deze timeline van de NY Times](#), of althans de mensen die het kunnen betalen. Het is een droom voor een wereld vol bedrijven: krijg je er namelijk zomaar 120 jaar welgestelde consumenten erbij!

Bruce Schneier van het Belfercenter publiceerde een heel leesbaar en interessant [essay over de toekomst van het hacken met AI](#). Dat gaat gebeuren,

maar op andere manieren dan je zou denken. Het is 50+ pagina's maar het leest lekker weg, als je een beetje nerdy bent, zoals ik. Aanrader!

In The Guardian stond [een artikel](#) over het nieuwe boek van Kate Darling waarin ze een vergelijking trekt tussen robots en dieren. Ik weet nog niet over ik het er mee eens ben, maar dat komt misschien omdat er een paar weken levertijd op het boek zit, dus later meer. In de tussentijd stopte de politie van Boston volgens [dit artikel in Wired](#) wel met de robohond, de robot die al op een dier leek.

Denkt u wel eens: waarom is er eigenlijk geen internationaal netwerk van aaneengesloten met elkaar communicerende wasbakken waarmee we mensen kunnen belonen die hun handen wassen? Nee? Nou, het is er hoor! O ja, en er is ook iets met advertenties en een verdienmodel en blockchain en zo.... Wat wil je nog meer? [Artikel op AV Interactive](#) (tussen alle reclame door). Tip van Danny Bloks.

UIT DE NATIONALE PERS

Vorige keer in de nieuwsbrief wezen we op de deep fake van een lid van de Russische oppositie, maar het bleek een dubbelganger te zijn. volgens [dit artikel op Tweakers](#). Jawel, beste mensen, het was een fake deep fake. Of misschien was het een echte deep fake, maar deden ze alsof het een dubbelganger was... moeilijk, moeilijk.

In 2020 had mijn eigen bedrijf, gespecialiseerd in het schrijven van boeken en het geven van presentaties, een verwaarloosbare omzet en toch betaalde ik meer belasting dan Amazon volgens [dit artikel in NRC](#). Toch iets om trots op te zijn, dat ik net wat meer bijdroeg aan een leefbare maatschappij, dan Jeff Bezos.

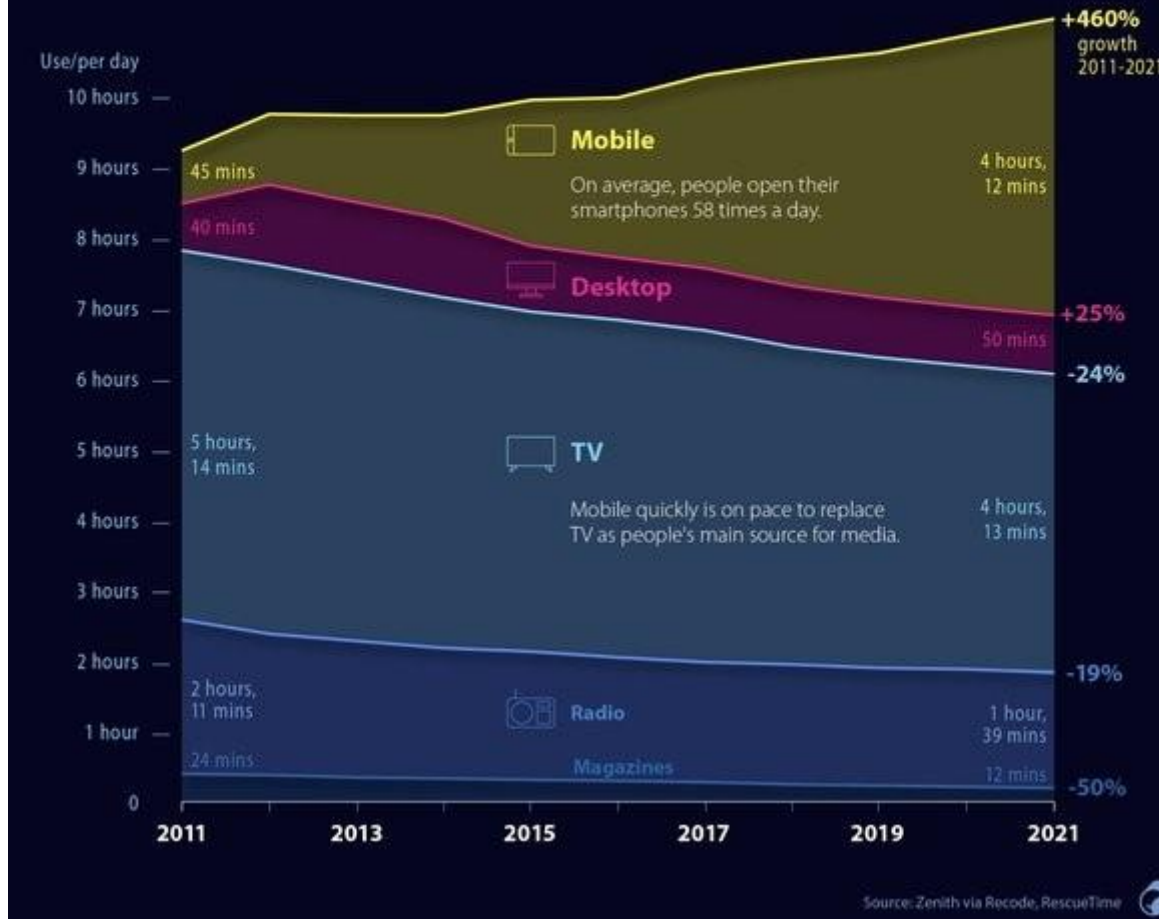
Op mijn telefoon staan een paar apps, zoals die van ESPN Fantasy Basketball die mij op allerlei manieren blijken te tracken en data verzamelen, zonder dat ik daar expliciet toestemming voor heb gegeven. Maar, met de nieuwe update van Apple werkt dat niet meer. Simpele pop-up. Wil je dat deze app je trackt? Nee? Mooi. Goed gedaan, Apple, [artikel](#) in De Volkskrant. Of, misschien toch zand in de ogen? Zoals Morozov betoogt in dit [artikel op De Correspondent](#) (van Huub Prüst gekregen).

PLAATJES

Deze week verscheen een onderzoek naar onze mediaconsumptie. De bijbehorende grafiek hieronder roept vragen op. Bijvoorbeeld, waar is de laptop? Of, hoe tel je al die jongeren mee die op een nieuwe manier voetbal kijken: wedje doen, appje sturen, insta checken, wedstrijd kijken!

Changing Media Consumption

In a single decade, the way we in which consume media has shifted dramatically. Everyday mobile use has skyrocketed, underscoring the move away from offline media.

Peter Joosten wees me in zijn toffe nieuwsbrief op het nieuwe device van Facebook dat je in staat stelt om met hand,- en vingergebaren met technologie te interacteren. 'Handig', zou je zeggen, zeker met de opkomst van AR. Maar gezien het feit dat het apparaat van Facebook is, is mijn eerste reactie, de volgende. Banaal? Ja. Duidelijk? Ook. [Artikel op Wired.](#)

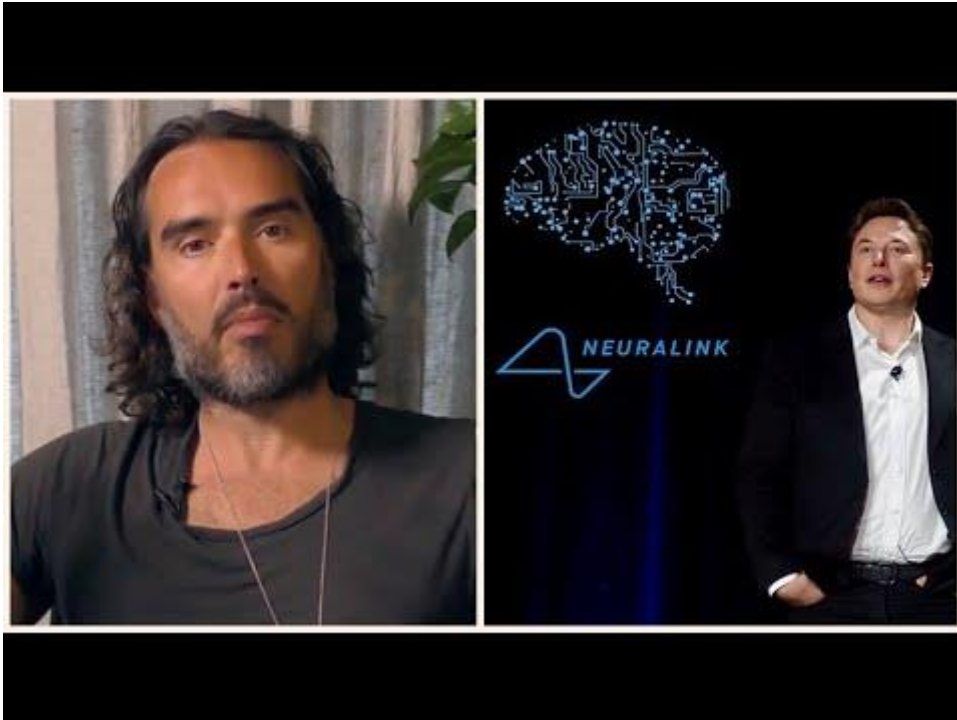

VIDEO'S / PODCASTS

Russel Brand (mens) analyseert Elon Musk (techneut) en zijn plannen met Neuralink. Russel observeert terecht dat Elon Musk (alhoewel hij presenteert als een 12-jarige nerd, die een spreekbeurt doet), een technologie-genie is maar dat het een slecht idee is om technologie-genieën onze maatschappij te laten organiseren.

<https://www.youtube.com/watch?v=hpcam2IQ1h8>

Tip van Lorna Minkman: toffe documentaire over Aaron Swartz, de bouwer van SecureDrop, die besloot om met publiek geld gefinancierde wetenschappelijke onderzoeken ook gewoon publiek te maken. Met een tragische afloop:

<https://www.youtube.com/watch?v=9vzo6QO3UkQ>

BOEKEN

Ik las [Permanent Record](#), het boek van Edward Snowden. Ik weet niet of Edward een ghostwriter heeft of zelf veel schrijftalent, maar het is een belangrijke

boodschap verpakt in een geweldig boek. En, gezien wat er allemaal verandert is na zijn onthullingen, ook nog hoopvol.

Boeken zijn er om door te geven. Dus wil je dit boek, stuur me een mail, heb wat geduld, en ik stuur de eerste het boek op!

TECHNOFILOSOFIE ON TOUR

We zijn natuurlijk constant bezig binnen Fontys, maar ook daarbuiten wordt het steeds drukker:

18 mei bij Board

In mei in Cardiff;

In juni een module bij MM

In mei bij ELI – Oregon (online)

In juni op de EUNIS conferentie (Athene of online)

In juni op de AI maand van Surf

In juni bij TSO

In september bij Buitenlandse Zaken

In september bij de IT Circle

In het najaar bij NIDI

In oktober in Philadelphia (of online)

In december een featured sessie op een grote onderwijsbeurs in Berlijn.

BIJ FONTYS / VAN FONTYS

Een interessant onderzoeksproject bij Fontys naar de inzet van ‘warme technologie’ bij dementie. [Artikel op bron](#).

Bart Wernaart heeft het initiatief genomen voor een boek over Moral Design Strategies. De hoofdstukken over impact en griefbots zijn in concept ingeleverd.

NIEUWSBRIEF # 53

"NEVER ASK A ROBOTICIST WHAT A ROBOT IS." - ILLAH NOURBAKHS, A ROBOTICIST

Nieuwsbrief #53

Dit is de tweewekelijkse technofilosofie-nieuwsbrief met een **zorgvuldige** doch **verder volstrekt willekeurige** selectie van de leukste/beste artikelen uit de (internationale) pers, boekentips, video's, ontwikkelingen bij Fontys en (hierboven) een quote. De bedoeling? Je **inspireren**, **vermaken** én aan het **twijfelen** brengen natuurlijk!

TIJD VOOR ÉÉN DING

Onze [Technology Impact Cycle Tool](#) staat volledig online, inclusief **10 supertoffe crash courses**. De bedoeling van de crash courses is om je te inspireren en enthousiasmeren om nog meer na te denken over de impact van technologie. Er zijn 10 crash courses van precies één uur: technologie algemeen, menselijke waarden, privacy, data, bad actors, stakeholders & platformen, transparantie & AI, inclusiviteit, duurzaamheid en toekomstscenario's.

Vorige keer deed je de negende crash course (ja toch?), dus heb je nu maar weer tijd voor één ding, doe dan de tiende (én laatste!) crash course over denken in [toekomstscenario's en de toekomst van onze banen](#). Doen!

En, geef het door!

UIT DE INTERNATIONALE PERS

Het is een gouden regel: grote technologiebedrijven gedragen zich meestal slechter dan je denkt. Google beweerde eerst van niet, maar las toch gewoon onze mail. Facebook probeerde onze gemoedstoestand te beïnvloeden. Dus, die slimme speakerdingen die in huis staan, die zullen ook wel de hele dag meeluisteren. En als jij toch denkt van niet, lees dan even dit [artikel in The Guardian](#) over de slimme deurbel van Amazon (tip van Ruben van Ess).

We hebben natuurlijk allemaal wel eens gelezen en ervaren dat computers en laptops en mobieltjes niet echt goed zijn voor onze lichamen. App-duimen, tekst nekken, beeldschermogen, verwrongen ruggen, kapotte polsen. Maar zelden las ik zo'n gedegen [historische analyse als op VICE](#). Bij Fontys mogen we straks bureaustoelen kopen en accessoires, maar die dingen zijn dus geen oplossing, maar slechts symptoombestrijding.

Op [Innovations Origins](#) legt Katleen Gabriëls heel kort uit waarom het zo moeilijk is om AI te leren om morele beslissingen te nemen.

Bitcoin en Ethereum gingen hard onderuit in de laatste weken. In dit [artikel op Medium](#) wordt uitgelegd waarom Bitcoin en Ethereum dood zijn. In de reacties onder het artikel wordt uitgelegd waarom dat niet zo is. Beide zijn interessant om te lezen.

UIT DE NATIONALE PERS

Anderhalf jaar (of zo) geleden won een student een afstudeerprijs omdat hij via deep fakes paprika's genereerde en met de resultaten een AI-netwerk trainde om paprika's te herkennen. Briljant, en een mooie niche om je in te specialiseren: *paprikaherkenningstechnologie*. Technologie, met respect voor de privacy van de paprika's. Hetzelfde principe kan ook toegepast worden met gezichtsherkenning. Eerst verzin je gezichten en dan leer je ze herkennen. Positieve deep fake! Of, toch niet, want het leidt alleen maar tot betere gezichtsherkenning? Artikel in [De Volkskrant](#).

Komen we ooit nog van de testsamenleving af? Ik hoop persoonlijk van wel, maar niet iedereen is even positief. [Artikel in NRC](#).

Stel je hebt een kind van 11 dat lekker gaat op TikTok. Filmpjes worden goed bekeken, kind krijgt vertrouwen, kwantitatieve cijfertjes verdringen echte connecties en het kind fleurt op. En dan wordt het kind zomaar, zonder uitleg, van TikTok afgedonderd. Dat is balen. Dan word je boos volgens [dit artikel in AD](#).

Leuke vraag: Als je een knop had, die je zou kunnen indrukken waarmee alle smartphones zouden verdwijnen, zou je dat dan doen? Echt? Waarom? Waarom niet? En wat zegt dat over deze technologie? [Artikel in De Volkskrant](#).

PLAATJES

Veel mensen gebruiken als (onderdeel van hun) wachtwoord hun favoriete voetbalclub. De meest populaire club is Feyenoord. Niet omdat het de club is met de grootste aanhang, denk ik, maar omdat Feyenoord negen tekens heeft. Ajax12345! kan natuurlijk ook, maar is toch lastiger. Net als PSV123456!

VIDEO'S / PODCASTS

Jeff: We are destroying our planet!

Russel: We? No Jeff, You are!

Over greenwashing. Iets waar Shell niet meer mee wegkomt ([zie deze uitspraak!](#))

<https://www.youtube.com/watch?v=PNLBIU8okKU>

Is het film? Is het kunst? Is het onderdeel van de nimmer opdrogende TikTok-bagger? U mag oordelen.

<https://www.youtube.com/watch?v=xeE9o0Em5SE>

BOEKEN

Ik las [Klara en de Zon](#). Een sprookje over een Kunstmatige Vriendin dat ons iets vertelt over onze menselijkheid. Interessant, een beetje traag en serieus, maar toch. Fijn boek.

Boeken zijn er om door te geven. Dus wil je dit boek, stuur me een mail, heb wat geduld, en ik stuur de eerste het boek op!

TECHNOFILOSOFIE ON TOUR

We zijn natuurlijk constant bezig binnen Fontys, maar ook daarbuiten wordt het steeds drukker:

Eén juni een module bij MM

Negen juni op de EUNIS conferentie (Athene of online)

Op 14 juni op de AI maand van Surf

In juni bij TSO

In september bij Buitenlandse Zaken

In september bij de IT Circle

In het najaar bij NIDI

In oktober in Philadelphia (of online)

In december een featured sessie op een grote onderwijsbeurs in Berlijn.

BIJ FONTYS / VAN FONTYS

Een [artikel](#) op bron.fontys.nl over het gebruik van VR om studenten het gevoel te geven dat ze echt voor de klas staan. Op die manier zijn ze beter voorbereid op hun stage, blijkt uit dit onderzoek met nog veel mitsen en maren.

Lector AI Gerard Schouten [vertelde](#) over het belang van praktijkgerichte AI aan de hand van het voorbeeld van een systeem dat in staat is om paardenbloemen te stellen.

Bart Wernaart is lector geworden (gefeliciteerd!). Zijn lectoraat, [Moral Design Strategies](#), gaat op zoek naar de mens in de machine.